

6. Chesterman, Andrew, Wagner, Emma (2014). *Can Theory Help Translators? : A Dialogue Between the Ivory Tower and the Wordface*. London & New York: Routledge.
7. Chesterman, Andrew (1997). *Memes of Translation: The spread of ideas in translation theory*. Amsterdam; Philadelphia: John Benjamins Publishing Company.
8. Enders, G (2015). *Gut. The Inside Story of Our Body's Most Underrated Organ*. Vancouver/Berkeley: Greystone Books.
9. Fischbach, H (1993). Translation, the great pollinator of science: a brief flashback on medical translation. S. E. Wright, L. D. Wright (Ed.). *Scientific and Technical Translation* (pp. 89–100). Amsterdam; Philadelphia: John Benjamins Publishing Company.
10. Kleiber, Georges (1984). Дійномінація et relations дійномінативних. *Langages*, 76, 77-94.
11. Lakoff, George, Johnson, Mark (1980/2003). *Metaphors we live by*. 2nd ed. Chicago: The University of Chicago Press.
12. Marsh, H (2014). *Do Not Harm: Stories of Life, Death and Brain Surgery*. London: Weidenfeld & Nicolson.
13. McMorrow, L (1998). Breaking the Greco-Roman mold in medical writing: the many languages of 20th century medicine. H. Fischbach (Ed.) *Translation and Medicine* (pp. 13–28). Amsterdam; Philadelphia: John Benjamins Publishing Company.
14. Nord, Christiane (2006). Loyalty and Fidelity in Specialized Translation. *Confluencias – Revista de Tradução Científica e Técnica*, 4, 29–41.
15. Pym, A (2000). *Negotiating the Frontier: Translators and Intercultures in Hispanic History*. Manchester: St Jerome.
16. Schleiermacher, F (1813/2002). Ueber die Verschiedenen Methoden des Uebersetzens. *Kritische Gesamtausgabe* 1.11(pp. 67–93). Berlin: de Gruyter.
17. Toury, Gideon (1995). *Descriptive Translation Studies and Beyond*. Amsterdam; Philadelphia: John Benjamins Publishing Company.
18. Vandaele, Sylvie, Boudreau, Sylvie, Lubin, Leslie et al (2006). La conceptualisation métaphorique en biomédecine: indices de conceptualisation et réseaux lexicaux. *Glottopol*, 8, 73-94.
19. Wright, Sue E (2011). *Scientific, Technical, and Medical Translation*. K. Malmkjær, K. Windler (Ed). *The Oxford Handbook of Translation Studies* (pp. 248-256). Oxford: Oxford University Press.

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

Роксолана Поворознюк – доктор філологічних наук, доцент кафедри теорії та практики перекладу з англійської мови, Інститут філології, Київський національний університет імені Т. Шевченка.

Наукові інтереси: теорія та практика перекладу, жанрові теорії перекладу, медичний переклад.

INFORMATION ABOUT THE AUTHOR

Roksolana Povoroznyuk – Doctor of Philological Sciences, Assistant Professor at the Department of Theory and Practice of Translation from English, Institute of Philology, Kyiv National Taras Shevchenko University.

Scientific interests: theory and practice of translation, special (domain- oriented) theories of translation, medical translation.

УДК 81'255.2:6

СТИЛІСТИЧНО-ГРАМАТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ УКРАЇНСЬКОЇ ТЕХНІЧНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Анна АГЕЙЧЕВА (Полтава, Україна)

e-mail: ageicheva@ukr.net

АГЕЙЧЕВА Анна. СТИЛІСТИЧНО-ГРАМАТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ УКРАЇНСЬКОЇ ТЕХНІЧНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Стаття є оглядом найбільш значних досліджень з проблем перекладу англійської науково-технічної термінології. Представлені класифікація та аналіз труднощів, що виникають при перекладі, пояснені їх основні причини. Пропонуються шляхи вирішення проблем перекладу науково-технічних термінів. Розглянуто труднощі пов'язані з формою терміна. Наведено деякі стилістично-граматичні особливості англійського тексту, невластивих стилю української технічної літератури. Досліджено досвід викладання перекладу у вищих навчальних закладах України. Визначено соціальну сутність термінологічної інформації яка концентрує в собі колективну профільно-наукову пам'ять, базовими одиницями якої виступають поняття. Узагальнено стилістично-граматичні особливості перекладу української технічної літератури. Розглянуто труднощі, пов'язані з формою терміну. Під час перекладу термінів враховано багато факторів, однак якщо правильно виділено той елемент, який допомагає встановити послідовність між відомим і новим, це можна вважати першим кроком до правильного розуміння. Досліджено види аналізу терміна: компонентний, словотвірний, морфологічний, контекстуальний полегшують розуміння терміну. Доведено, що аналіз труднощів перекладу є важливим для навчання іноземної мови. Обґрунтовано необхідність та важливість аналізу контексту при роботі з технічними термінами для їх правильного перекладу в українській технічній літературі.

Ключові слова: науково-технічна термінологія, колективна профільно-наукова пам'ять, види аналізу терміна: компонентний, словотвірний, морфологічний, контекстуальний.

AGEICHEVA Anna. STYLISTIC AND GRAMMATICAL PECULIARITIES OF UKRAINIAN TECHNICAL LITERATURE TRANSLATION

The present article is an outline of the most significant studies in the field of English scientific and technical terminology translation problems. Classification and analysis of difficulties arising in the process of translation are presented, their basic reasons are explained. Ways of solving the problems of scientific and technical translation are suggested. Difficulties associated with the form of the term are considered. Some stylistically-grammatical features of the English text, the unusual style of Ukrainian technical literature are

given. The experience of translating teaching in higher educational institutions of Ukraine is investigated. The social essence of terminological information is determined which concentrates in collective profile-scientific memory, which basic units are concepts. Stylistic and grammatical features of Ukrainian technical literature translation are generalized. Many terms have been taken into account during the translation process, but if the element that helps to establish a sequence between the known and the new one is properly selected, it can be considered as the first step towards correct understanding. The types of term analysis are explored: component, word-building, morphological, contextual, facilitate understanding of the term. It is proved that analysis of the difficulties of translation is important for the teaching of a foreign language. Analyzing the context necessity and importance while working with technical terms for their correct translation in the Ukrainian technical literature is substantiated.

Key words: scientific and technical terminology, collective profile-scientific memory, analysis: component, word-building, morphological, contextual.

Стилістично-граматичні особливості перекладу української технічної літератури є однією з важливіших проблем сучасного перекладознавства. Що стосується лексики термінологічного характеру, то подібні одиниці, «не відриваючись від «термінологічної» семантики, розвивають вторинні, вже власне лексичні значення» [16]. Дослідження є актуальним та необхідним під час підготовки майбутніх перекладачів в технічному вищому навчальному закладі. Отже, метою статті є узагальнення стилістично-граматичних особливостей перекладу української технічної літератури.

Сучасна термінологія – досить складний і неоднорідний лексичний пласт. Попри твердження про однозначність, конкретність, чіткість і ясність термінів, багато з них не можуть вважатися такими, оскільки вони є багатозначними і мають синоніми. Межі між термінологічною і не-термінологічною лексикою часто розмиті. Водночас, стрімкий розвиток термінологічних сфер практично всіх наук призводить до того, що в сучасній термінології з'являється велика кількість нових лексичних одиниць. Подібні терміни починають широко використовуватися, проте їх фіксація в словниках дещо спізнюється, що створює необхідність знання та вміння застосування перекладацьких прийомів під час їх перекладу.

Вирішальне значення у технічному перекладі має правильна інтерпретація термінів, які містять ключову інформацію. Теоретично переклад термінів не повинен викликати будь-яких ускладнень. Однак, оскільки сучасна термінологія являє собою досить складний і неоднозначний пласт лексики, на практиці ми переконалися, що термінологічні одиниці часто є серйозною перешкодою для правильного розуміння і перекладу спеціальних текстів. Аналіз труднощів перекладу є важливим для навчання іноземної мови, оскільки він «є одним із способів оцінки викладачем ефективності навчання і визначення, на що слід звернути увагу в майбутньому» [13]. Щоб вичерпно передати зміст, необхідно правильно зрозуміти сенс термінологічної одиниці, а також «співвідношення між змістом і формою» [2] оригіналу, і підібрати відповідний еквівалент у мові перекладу. При цьому Ю. Марчук закликає не протиставляти синтаксис і семантику у визначенні частин мови і членів речення, а «розглядати ці два аспекти у тісному зв'язку і в їх маніфестації у контексті» [17]. Перешкодою для розуміння може стати як форма терміну, так і зміст укладеного в зовнішню зрозумілій формі поняття. Нерідко підбір відповідного еквівалента в мові перекладу також є нелегким завданням для починаючого перекладача.

Для ілюстрації зупинимося на деяких стилістично-граматичних особливостях англійського тексту, невластивих стилю української технічної літератури:

1. В англійському тексті переважають особові форми дієслова, тоді як українському науковому стилю більш властиві безособові або невизначено-особові звороти, наприклад: *You might ask why engineers have generally chosen to supply us with a.c. rather than d.c. for our household needs.* – Можна запитати, чому для домашніх потреб зазвичай використовується змінний, а не постійний ток. *We know the primary coil in the ordinary transformer to have more turns than the secondary one.* – Відомо, що первинна обмотка звичайного трансформатора має більше витків, ніж вторинна.

2. В англійських текстах описового характеру нерідко вживається майбутній час для вираження теперішньої дії.

Керуючись контекстом, слід перекладати такі пропозиції не майбутнім, а теперішнім часом, іноді з модальним відтінком: *The zinc in the dry cell accumulates a great many excess electrons which will move to the carbon electrode.* – Цинк в сухому елементі акумулює велике число надлишкових електронів, що рухаються до вугільного електроду. *Fig. 10 gives a drawing of a bulb; the filament will be seen in the centre.* – На рис. 10 наводиться креслення електричної лампи; нитку розжарення видно в центрі.

3. В англійських технічних текстах особливо часто зустрічаються пасивні звороти, тоді як в українській мові пасивний стан вживається значно рідше.

Отже, під час перекладу нам часто доводиться вдаватися до заміни пасивних конструкцій іншими засобами вираження, більш властивими українській мові [1]. *This question was discussed at the conference.* – Це питання було обговорено на конференції. – Це питання обговорювалося на конференції. – Це питання обговорювали на конференції. – Конференція обговорювала (або: обговорила) це питання.

4. Автори англійської технічної літератури широко використовують різні скорочення, які абсолютно не вживаються в українській мові, наприклад: d.c. (*Direct current*) – постійний струм; a.c. (*Alternating current*) – змінний струм; s.a. (*Sectional area*) – площа перерізу; b.p. (*Boiling point*) точка кипіння та ін.

Такі скорочення в перекладі повинні розшифровуватися і даватися в повному позначенні.

5. Деякі слова або вирази в англійському тексті містять чужий нашій мові образ. Під час перекладу вони повинні замінюватися аналогами, тобто виразами, відповідними за змістом, але більш звичними для українського тексту, наприклад:

We have learned to manufacture dozens of construction materials to substitute iron.

Замість *dozen* – «тузін» в українській мові звичайно в таких випадках вживається слово *десяток*, тому це речення ми перекладаємо так:

«Ми навчилися виробляти десятки будівельних матеріалів, що замінюють залізо».

Форма терміну є важливим елементом для його розуміння. Розглянемо труднощі, пов'язані з формою терміну. Форма є невід'ємною частиною семантичної структури будь-якого слова. Без назви предмети і поняття не можуть бути включені до системи мови. Будь-який предмет або явище асоціюються у нас з їх вербальним позначенням у рідній мові. Стосовно іноземної мови, ми можемо не знати того чи іншого слова, проте його форма часто допомагає нам по асоціації з рідною мовою, або ж на основі вже відомих нам слів іноземною мовою ми можемо зрозуміти його без словника. Н. Шахова, вивчаючи питання розуміння слів у процесі читання, виділила три їх категорії:

- слова, розуміння яких відбувається через усвідомлення їхньої графіки;
- слова, розуміння яких відбувається через усвідомлення їхньої структури;
- слова, розуміння яких відбувається через розуміння їхнього контексту [6].

Подібна класифікація повною мірою стосується термінів. Так, до першої групи можна віднести весь комплекс *інтернаціональних* термінів, форми яких у мовах оригіналу та перекладу схожі. Наприклад, схожа графічна форма терміну *process* – *процес* допомагає зрозуміти його значення в тексті. Що стосується терміну *expert*, то хоча для його перекладу краще використовувати український еквівалент «спеціаліст», замість запозичення «експерт», форма англійського терміну є і в цьому випадку ключем для правильного трактування.

На жаль, зовнішня форма не завжди допомагає зрозуміти термін, а іноді навіть є джерелом помилок. Бувають випадки, коли аналіз форми терміну, його структурної організації не тільки не сприяв, а, навпаки, ускладнював розуміння, призводив до неправильної інтерпретації [18].

Коли людина вчить іноземну мову, вона підсвідомо порівнює її з рідною, намагається виявити подібність одиниць у обох мовах. Іноді таке зіставлення корисне, воно допомагає швидше засвоїти інтернаціональну лексику. Однак досить часто інтерференція рідної мови сильно заважає роботі перекладача.

В. Алімов називає «дві будь-які значущі одиниці (морфеми, слова, вирази, речення), які за звучанням / написанням та функціями в одній мові нагадують відповідні одиниці і функції в іншій мові» [2] інтерферентами і виділяє як *позитивні*, так і *негативні* інтерференти. «Мовна інтерференція визначається як взаємодія мовних систем в умовах двомовності, що формується або за взаємодії різномовних соціумів, або у разі індивідуального білінгвізму» [4]. «Основною причиною деструктивної інтерференції у технічному перекладі є недостатня або надмірна ідентифікація якихось лінгвістичних і спеціальних явищ і функцій в одній мові і їх компенсація схожими, на думку перекладача, явищами і функціями у іншій мові» [2], [11].

Подібні слова створюють значні труднощі під час перекладу і отримали назву «хибних друзів перекладача». Л. Борисова характеризує дану категорію слів як велику і різномірну, «що містить інтернаціональну лексику, псевдо-інтернаціональні слова, пароніми та інші типи міжмовних аналогізмів» [6]. Оскільки вони збігаються з українськими паралелями у своїх інтернаціональних значеннях, то легко ототожнюються з ними під час перекладу, оскільки міжмовні аналогізми мають деяку графічну (або фонетичну), граматичну, а часто і семантичну спільність. У більшості випадків українське слово збігається з англійським не у всіх значеннях, а лише в одному-двох. «Зазвичай це відбувається, коли англійське слово було запозичене в українській мові лише в частині своїх значень» [12].

Нерідко схожість форми українського та англійського терміну носить випадковий характер і може обмежуватися збігом фонетичної чи графічної форми [4]. Існує також фонетико-графічна омонімія, за зовнішньою формою і звучанням вони нагадують лексичні одиниці української мови, що мають зовсім інше значення : SFIO (*free in and out – навантаження і розвантаження за рахунок фрахтувальника*) – скорочення, подібне по формі і звучанням з російським ФЮ (ПБ) – *прізвище, ім'я, по-батькові*. І, хоча цей удаваний збіг стосується не української, а російської мови, на підсвідомому рівні він нерідко викликає відповідні асоціації у перекладача навіть під час перекладу українською мовою. Термін «gar» являє собою графічний омонім, оскільки його зовнішня форма схожа з українським словом «дар».

У результаті взаємовпливу мов, рідше через випадкові зовнішні збіги, терміни, «будучи елементами відповідної терміносистеми, мають разом з тим досить «прозору» внутрішню форму, щоб ввести перекладача в оману» [7]. Перекладачі-початківці мають бути гранично обережними під час аналізу термінологічних одиниць. Слід уважно вивчити семантичні зв'язки такого терміну з іншими членами речення, спираючись на контекст, не поспішати дати переклад здавалося б знайомого слова. Людина, яка певною мірою володіє іноземною мовою, відчуває також вплив іноземної мови, «звичайно, читаючи тексти нерідною мовою ми подумки перекладаємо їх, хоча і не помічаємо цього» [8]. Такий неявний переклад виражається в ідентифікації зовнішнього або звукового образу іноземного слова з тим поняттям, яке воно позначає [3]. Нерідко проблема перекладу полягає в утриманні закладеного у терміні поняття. У процесі перекладу «невід'ємну частину становить з'ясування змісту оригіналу, що підлягає передачі засобами іншої мови» [15], оскільки саме зміст має залишитися незмінним під час перекладу, неправильне трактування змісту може призвести до повного або часткового спотворення всього висловлювання.

Отже, «розуміння і тлумачення термінів засноване на знанні не тільки відповідних визначень, а й тих метамовних кондицій, у яких ці терміни реалізуються; зміст терміну не обмежується його дефініцією, а визначається поняттям, яке він позначає, а також тим місцем, яке це поняття займає в загальній системі наукових понять даної теорії або напряму» [8]. Термінологія «як сукупність термінів має національний характер, тому що це – частина лексичного складу конкретної національної мови, вона формується на основі загальнонародної мови, обумовлена нею» [14]. У процесі перекладу подібних термінів спостерігається явище, назване «культурною інтерференцією», коли система понять рідної мови переноситься в іноземну, призводячи до змішання понять. Все це створює необхідність «при вивченні іноземної мови засвоювати собі не лише нову звукову форму слів, але і нову систему понять, що лежить в їх основі, реалії іншої мови, іншу систему номінації та засобів образності, інший тип мислення і лад мови» [1].

А.Г. Голодов відносить фонові знання, а також мотивуючі ознаки, покладені в основу найменувань, до властивостей, що перешкоджають правильній інтерпретації термінів іноземною мовою [10], [5]. У пошуках позначення для того чи іншого нового поняття люди керуються своїми уявленнями про позначуваний предмет або явище, які можуть сильно відрізнятися у різних народів. Очевидно, що людина незнайома з дійсністю і звичаями Великобританії часто не в змозі зрозуміти логіки, згідно з якою явище отримало свою назву, оскільки «національно-культурна специфіка слова окремо в словниках, як правило, не відбивається і присутня імпліцитно, пронизує всі компоненти значення слова, відбивається екстралінгвістично, висвічується стилістичними, комбінаторними та іншими різновидами слововживання» [9].

Національно-культурні особливості притаманні, в основному, термінованій лексиці (перейшла із суспільної мови в термінологію), вона не позбавляється образності, що не пориває з тими культурно-історичними асоціаціями, які є у вихідного слова. Так сталося з терміном «blue-collar»- «робітник». Подібна назва виникла, оскільки робітники у Великобританії носили комірці синього кольору на відміну від «білокомірцевих» службовців («white-collar criminal» – «шахрай») і т. і., з числа службовців або осіб, що займають високу суспільну позицію. Подібні терміни можуть не бути реаліями, однак їх походження вмотивовано певними національними особливостями, як у наведеному вище прикладі. Під час перекладу термінів враховано багато факторів, однак якщо правильно виділено той елемент, який допомагає встановити послідовність між відомим і новим, це можна вважати першим кроком до правильного розуміння.

Як відомо, джерелом формування термінологічної інформації є практична творча діяльність людей, суспільно-пізнавальний досвід. Цим визначається соціальна сутність термінологічної інформації, яка концентрує в собі колективну профільно-наукову пам'ять, базовими одиницями якої виступають поняття. Формування нового поняття нерідко пов'язане із новим сприйняттям предмета, який розуміється на базі наявного мовного досвіду. Перекладач повинен вивчити ту область науки і техніки, в якій він працює. Це дає йому можливість домогтися вичерпного розуміння змісту понять, що виражені термінами. Недостатня обізнаність у тій галузі знання, до якої відноситься текст, що перекладається, «незнання властивостей конкретних предметів дійсності, предмета як такого» [3] веде до нерозуміння терміну, незважаючи на те, що його форма може бути зрозуміла або навіть знайома перекладачеві.

БІБЛІОГРАФІЯ

1. Федоров, А.В. Основы общей теории перевода. Лингвистические проблемы : учебное пособие / А.В. Федоров. – М. : Высш. школа, 2009. – 396 с.
2. Алимов В.В. Явление лингвистической интерференции при изучении специального перевода : автореф. дис. канд. филолог. наук. / В.В. Алимов. – М. : МГУ, 2008. – 24 с.
3. Нелюбин Л.Л. Введение в технику перевода (когнитивный теоретико-прагматический аспект): учебное пособие / Л.Л. Нелюбин. – М. : Изд-во МГОУ, 2005. – 153 с.
4. Марчук Ю.Н. Проблемы машинного перевода : учебное пособие / Ю.Н. Марчук. – М. : Наука, 2008. – 232 с.
5. Ковтун О.В. Особливості перекладу англійських авіаційних термінів українською мовою: матеріали III міжн. наук.-практ. конф. [«Соціокультурні та етнолінгвістичні проблеми галузевого перекладу в парадигмі євроінтеграції»], (2-3 квітня 2010 р.). – К.: АграрМедіаГруп, 2010. – С. 182-186.
6. Шахова Н.И. Вопросы обучения пониманию слов в процессе чтения / Н.И. Шахова // Лингвистика и методика преподавания иностранного языка. – М. : Наука, 2006. – С. 124–128.
7. Рябцева Н.К. Перевод как специальная речевая деятельность / Н.К. Рябцева // Проблемы перевода текстов разных типов. – М. : Ин-т языкознания, 2007. – С. 22–35.
8. Кучман І. Переклад англійських термінів у галузі комп'ютерних технологій / І. Кучман // Вісник Житомир. держ. ун-ту імені Івана Франка. – 2005. – Вип. 10. – С. 25-32.
9. Корбут О.Г. До проблеми труднощів перекладу технічних термінів у студентів машинобудівних спеціальностей / О.Г. Корбут // Advanced Education. – Вип.1. – 2014 – С. 36-41.
10. Смірнова Т.В. Лексичні прийоми перекладу термінологічних одиниць транспортної галузі (Нац. авіаційний ун-т, м. Київ). – Електронний ресурс: <http://er/nau/edu/ua>.
11. Алимов В.В. Явление лингвистической интерференции при изучении специального перевода : автореф. дис. канд. филолог. наук. / В.В. Алимов. – М. : МГУ, 2008. – 24 с.
12. Борисова Л.И. Ложные друзья переводчика. Общенаучная лексика: учебное пособие / Л.И. Борисова. – М. : НВИ-ТЕЗАУРУС, 2009. – 212 с.
13. Дубчинский, В.В. Лексические параллели : учебное пособие / В.В. Дубчинский. – Харьков : Харьковское лексикографическое о-во, 2009. – 155 с.
14. Бондар Л.А. Механізми перекладу англійських термінів-новоутворень українською мовою / Л.А. Бондар // Філологічні студії. – Вип. 6. – 2011. – С. 81–87.
15. Влахов С.Н. Непереводимое в переводе : учебное пособие / С.Н. Влахов, С.П. Флорин. – М.: – Международные отношения, 2008 – 342 с.
16. Казимира З., Казимира І. Англійська мова та комп'ютерні системи: взаємна мотивація до вивчення // Проблеми лінгвістики науково-технічного і художнього текстів та питання лінгвометодики. – Вісник ДУ «ЛП». – № 355. – Львів. – 1998. – С. 55–61.
17. Givon N. Mind, code and context. Essays in pragmatics: Hilsdale, New Jersey. – London, 1989. – 263p.
18. Richards J.C. The study of learner English / J.C. Richards, G. Sampson G // Error analysis (perspectives on second language acquisition): Longman Group Ltd., 2007. – P. 3–5.

REFERENCES

1. Fedorov, A.V. (2009). *Osnovy obschey teorii perevoda. Lingvisticheskie problemy : uchebnoe posobie.* [Fundamentals of the general theory of translation. Linguistic problems: a manual A.V. Fedorov]. Moscow: Vyssh. shkola.
2. Alimov, V.V. (2008). *Yavlenie lingvisticheskoy interferentsii pri izuchenii spetsialnogo perevoda : avtoref. dis. kand. filolog. nauk.* [The phenomenon of linguistic interference in the study of special translation: author's abstract. PhD Thesis in philology. Sciences:V.V. Alimov]. Moscow: MGU.
3. Nelyubin, L.L. (2005). *Vvedenie v tekhniku perevoda (kognitivnyi teoretiko-pragmaticheskiy aspekt): uchebnoe posobie.* [Introduction to translation technology (cognitive theoretical-pragmatic aspect): tutorial L.L. Nelyubin]. Moscow : Izd-vo MGOU.
4. Marchuk, Yu.N. (2008). *Problemy mashinnogo perevoda : uchebnoe posobie.* [Machine translation problems: tutorial Yu.N. Marchuk]. Moscow : Nauka.
5. Kovtun, O.V. (2010). *Osoblyvosti perekladu anhliiskyykh aviatsiynykh terminiv ukrainskoiu movoiu: materialy III mizhn. nauk.-prakt. konf. [«Sotsiokulturni ta etnolinhvistychni problemy haluzevoho perekladu v paradyhmi yevrointehratsii»], (2-3 kvitnia 2010 r.).* [Features of the translation of English aviation terms in Ukrainian: Materials III International. sci. pract. conf. ["Socio-cultural and ethno-linguistic problems of sector translation in the paradigm of European integration"], (April 2-3, 2010)]. Kyiv: AhrarMediaHrup. P. 182–186.
6. Shahova, N.I. (2006). *Voprosy obucheniya ponimaniyu slov v protsesse chteniya. // Lingvistika i metodika prepodavaniya inostrannogo yazyka.* [Questions learning to understand words in the process of reading // Linguistics and Methods of Teaching a Foreign Language]. Moscow : Nauka. P. 124–128.
7. Ryabtseva, N.K. (2007). *Perevod kak spetsialnaya rechevaya deyatel'nost' // Problemy perevoda tekstov raznykh tipov.* [Translation as a special speech activity // Problems of Translation of Texts of Different Types]. Moscow: In-t yazykovedeniya. P. 22–35.
8. Kuchman, I. (2005). *Pereklad anhliiskyykh terminiv u haluzi kompiuternykh tekhnolohii // [Translation of English terms in the field of computer technology].* Visnyk Zhytomyr. derzh. un-tu imeni Ivana Franka. Vyp. 10. P. 25–32.
9. Korbut, O.H. (2014). *Do problemy trudnoshchiv perekladu tekhnichnykh terminiv u studentiv mashynobudivnykh spetsialnostei.* [The problem of the difficulties of translating technical terms into students of engineering specialties O.H. Korbut]. Advanced Education. Vyp.1. P. 36–41.
10. Smirnova, T.V. *Leksychni pryomy perekladu terminolohichnykh odynyts transportnoi haluzi (Nats. aviatsiyni un-t, m. Kyiv).* [Lexical methods of translation of terminological units of the transport industry (National Aviation University, Kyiv)]. Electronic source: Access: <http://er/nau/edu/ua>.
11. Alimov, V.V. (2008). *Yavlenie lingvisticheskoy interferentsii pri izuchenii spetsialnogo perevoda : avtoref. dis. kand. filolog. Nauk.* [The phenomenon of linguistic interference in the study of special translation avtoref. dis. kand. filolog. nauk: / V.V. Alimov]. Moscow: MGU.
12. Borisova, L.I. (2009). *Lozhnyie druzya perevodchika. Obschenauchnaya leksika: uchebnoe posobie.* [False friends of the translator. General scientific vocabulary: study guide L.I. Borisova]. Moscow : NVI-TEZAVRUS.
13. Dubichinskiy, V.V. (2009). *Leksicheskie paralleli : uchebnoe posobie.* [Lexical Parallels: Tutorial V.V. Dubichinskiy]. Kharkov : Kharkovskoe leksikograficheskoe o-vo.
14. Bondar, L.A. (2011). *Mekhanizmy perekladu anhliiskyykh terminiv-novoutvoren ukrainskoiu movoiu.* [Mechanisms of translation of English terms-neoplasms into Ukrainian L.A. Bondar]. Filolohichni studii. Vyp. 6. P. 81-87.
15. Vlahov, S.N. (2008). *Neperevodimoe v perevode : uchebnoe posobie.* [Untranslatable in translation: tutorial S.N. Vlahov, S.P. Florin.]. Moscow: Mezhdunarodnyie otnosheniya.
16. Kazymyra, Z., Kazymyra, I. (1998). *Anhliiska mova ta kompiuterni systemy: vzaiamna motyvatsiia do vyvchennia // Problemy linhvistyky naukovo-tekhnichnoho i khudozhnoho tekstiv ta pytannia linhvometodyky.* English language and computer systems: mutual motivation to study // [Problems of linguistics of scientific, technical and artistic texts and the question of lingual methods]. Visnyk DU «LP». № 355. Lviv. P. 55–61.
17. Givon, N. (1989). *Mind, code and context. Essays in pragmatics:* Hillsdale, New Jersey. London. [in English].
18. Richards, J.C. (2007). *The study of learner English. // Error analysis (perspectives on second language acquisition):* Longman Group Ltd. P. 3–5. [in English].

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

Анна Агейчева – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри іноземної філології та перекладу Полтавського національного технічного університету імені Юрія Кондратюка.

Наукові інтереси: інтелектуальна власність, перекладознавство, дистанційна освіта.

INFORMATION ABOUT THE AUTHOR

Anna Ageicheva – PhD, Associate professor Foreign Philology and Translation Department, Poltava National Technical Yuri Kondratyuk University.

Scientific interests: intellectual property, translation study, distance education.